

Fjälkestad

I olika sammanhang har jag berättat om den stora reform som följde på riksdagens beslut att överföra ansvaret för kronobrevbäringen till postverket. Målsättningen var att realisera beslutet med 1874 års ingång, men detta kunde i stort sett bara ske för ungefär hälften av den berörda befolkningen. På vissa håll genomfördes reformen mycket sent och i några fall inte förrän 1877.

Så sent blev det för fem socknar i Villands härad, Fjälkestad, Ivö, Näsrum, Vånga och Fjälkestad. Samtliga berörs i posthistorisk skrift 87, "Posthistoria från Villands härad". Den förstnämnda socknen berörs dock bara flyktigt och det under rubriken Torsebro. Detta var den plats, där socknens första poststation öppnades med 1877 års ingång. Med tillkomsten av järnvägen mellan Hästveda och Karpalund skulle Torsebro också få en hållplats i november 1886, men namnet på järnvägens trafikstation där blev Bjerlöf.

Länge dessförinnan var sagan all för lantpoststationen med namnet Torsebro. Ett postombud skulle dock senare finnas på platsen, nämligen från 1925 års ingång till och med april 1970. Dess post utväxlades med poststationen i Färlöv.

Indragningen av den ursprungliga poststationen med namnet Torsebro eller kanske kan man säga flyttningen och namnändringen av denna får anses ha varit avgjord redan innan den öppnades vid 1877 års ingång med Nils Johan Blomqvist som föreståndare. Kyrkoherden i Fjälkestad skrev nämligen redan den 12 december 1876 till poststyrelsen och framhöll det olämpliga i att förlägga socknens poststation till Torsebro. De som vände sig dit i postärenden skulle *"nära nog hava samma besvär att där hämta sin post, som om den skulle hämtas i Kristianstad, ja större än som nu är fallet, ty hittills hava de allra flesta breven, de hitgående åtminstone, gått genom min hand och väska"*.

En blick i 1872 års postortlexikon ger också vid handen att Fjälkestad och Torsebro utväxlade en postväska med Kristianstad. Länsstyrelsen insåg att den ursprungligen valda platsen för poststationen var olämplig och skrev den 23 december 1876 till poststyrelsen, att kyrkoherdens skäl att vilja förlägga poststationen till kyrkbyn var *"fullkomligt sanningsenliga och behjärtansvärda"*.

Behov av tid för beslut om viss ändring av postföringslinjen samt varsel för poststationsföreståndaren bidrog till att Torsebro poststation fick finnas kvar under ett halvår. Nils Johan Blomqvist fick finna sig i uppsägning med juni månads utgång och poststationen ersattes med en poststation i Fjälkestad, där skolläraren J Wiberg blev föreståndare, också han med 150 kr i årsarvode.

Med 1888 års ingång övertog smeden Nils Ekdahl poststationen i Fjälkestad utan ändring av årsarvodet. Detta gällde också för fröken Sigrid Nord, som blev poststationsföreståndare den 1 april 1898 och för kronofjärdingsmannen Johannes Richter, som tog över den 1 juli 1902.

Även kantor Sven Svensson fick acceptera 150 kr i årsarvode, när han tillträdde befattningen den 1 april 1906 men kunde från och med juli 1909 notera en höjning till 200 kr. Han fick dessutom ett årligt tillägg på 10 kr såsom schablonmässig provisionsersättning från 1910 års ingång, då procentuell avräkning med poststationsföreståndarna för frimärksförsäljningen upphörde.

Detta tillägg var personligt och följde sålunda inte med till Svenssons efterträdare den 1 april 1914, smedmästaren Nils Ekdahl, som hade varit föreståndare under en tioårsperiod från 1888. Han var vid återinträdet 70 år gammal och blev naturligtvis inte länge kvar denna gång. Redan den 1 oktober 1914 övertog handelsidkerskan Klara Elvira Sjöholm befattningen, senare med efternamnet Persson. Brådstörtat fick hon lämna från sig poststationen den 19 oktober 1929 till handlanden och telefonföreståndaren Lars Alfred Roos. Denne avgick den 1 maj 1965 med s k årligt understöd, en form för pension åt avtalsanställda på den tiden. Utan formellt avtal vikarierade därefter fru Greta Linnéa Roos tills poststationen ersattes med lantbrevbäring från Kristianstad med november månads ingång 1967.

Personaluppgift

för år 1878.

från

Poststationen i *Tjelkestad* ,

som f. n. lyder under *Kristianstads post kontor* .

Undertecknad poststationsföreståndare är född *den 6/1. 1828.* ;

antogs till e. o. tjänsteman vid Postverket

och förordnades till nu innehafvande befattning *d. 1 juli 1877* ;

är härförutan *Folksammanare* ,

och har förut, enligt förordnande den . . . varit poststations-

föreståndare i . . . under . . . år . . .

Tjelkestad den *25.* januari 1878.

Gren Nilberg

A. a Poststation: Själkestad (S. D.)

Överordnat postkontor: Kristianstad Öppnad den 1/4 77 Vid linjen

Först. namn	Föreståndare	Yrke	Antagen från	Född den	D.nr	Förut poststationsföreståndare	
						i	under tiden
<u>Sjöholm, Klara Elvira</u>		<u>handelsidkare</u>	<u>1/10 14</u>	<u>23/11 79</u>			

Klass	Klass 2			Klass 3			Klass 2			Klass 2		
	För år	F.o.m.	D.nr	För år	F.o.m.	D.nr	För år	F.o.m.	D.nr	För år	F.o.m.	D.nr
Arvode	300			300	1.1.24		468	1.1.25		462	1.1.27	
Personl. tillägsarvode							156	1.1.25		156	1.1.27	
Biträdesanslag							60	1.1.25		60	1.1.27	
Provisionsersättning	125	1.1.20		125	1.1.21							
Uppbörd: 1912	1917	519	Poäng: år 1916	64								
1913	1918	1115	1925 = 992	19 16	102							
1914	1919	2354	1926 = 827	19 19	115							
1915	1920	156	1927 = 995	19 21	73							
1916	1921	1022	1928 = 766	19 26	76							
Ersättning för transporter	1922	1065	1929	19 25	79							
Särskilda förhållanden:	Särskild anställning kontrakt belägen samt är skild från posten kontr. lydande 1963 är påtalande om bygg och öra											

Se annat kort

A. a Poststation: Själkestad (S. D.)

Överordnat postkontor: Kristianstad Öppnad den 1/4 77 Vid linjen

tidigare angiften se annat kort

Först. namn	Föreståndare	Yrke	Antagen från	Född den	D.nr	Förut poststationsföreståndare	
						i	under tiden
<u>Pönnhult</u>							
<u>Sjöholm Klara Elvira</u>		<u>handelsidkare</u>	<u>1/10 14</u>	<u>23 79</u>			
<u>Ros, Lars Alfred</u>		<u>handl. telefonvärd</u>	<u>7/12 29</u>	<u>12 29</u>			

Klass	Klass 2			Klass 3			Klass 3		
	För år	F.o.m.	D.nr	För år	F.o.m.	D.nr	För år	F.o.m.	D.nr
Fast ersättning	462			576			594		
Älderstillägg	40			60			78		
Expensanslag							60		
Nattpostanslag									
Provisionsersättning									
Särskilt anslag									
Posttransportanslag									
Dyrtdstillägg									
Uppbörd: 1922	1927	1060	995	Poäng: år 1922	76				
1923	1928	917	766	19 25	79				
1924	1929	874	1131	19 28	79				
1925	1930	992	1437	19 31	101				
1926	1931	827	1267	19 34	102				
Ersättning för transporter	1932	1062	1248						
Särskilda förhållanden:	Provisorisk löneförstärkning utgår till lantpoststationsföreståndare 1 juli 1937 - 31 december 1938 enligt cirk. 44/1937 och 41/1938.								

A. Poststation: Fjälkestad Filo 4/11 (Postst. i ny system) Kristianstad (D. D.)
 Öppnad den 1. 4. 1877. (Dnr i b. 1. 1. 1.):

Föreståndare				Ålderstillägg			Avgick från betäckningen	Först poststationstidshöjning	
Namn	Vika eller titel	Född	Tillträde betäckningen	1 h. o. m.	2 h. o. m.	3 h. o. m.		i	under tiden
<u>Boos, Lars Alfred</u>	<u>konst. k. v. k. förest.</u>	<u>20. 4. 98</u>	<u>1. 2. 29.</u>	<u>1. 1. 05</u>	<u>1. 1. 70</u>				<u>19. 10 - 30. 11. 29</u>
Fr. o. m.		<u>1. 1. 39.</u>	<u>1. 1. 40</u>	<u>1. 1. 42</u>	<u>1. 1. 45</u>	<u>1. 7. 47</u>	<u>1. 1. 48</u>		
Klass	Dyrast och äldreställig	<u>3 a. 1</u>	<u>3 a. 2</u>	<u>4 a. 2</u>	<u>196 a</u>	<u>192</u>	<u>2 192 2</u>		
Fast ersätt. resp. arvode		<u>202</u>	<u>202</u>	<u>900</u>	<u>1098</u>	<u>170</u>	<u>120</u>		
Ålderstillägg		<u>78</u>	<u>156</u>	<u>240</u>					
Expensanslag		<u>120</u>	<u>120</u>	<u>120</u>	<u>336</u>	<u>47</u>	<u>47</u>		
Sidopostanslag			<u>778</u>						
Nattpostanslag									
Posttransportanslag									
Personligt tillägg									
Särskilt anslag					<u>60</u>	<u>5</u>	<u>5</u>		
Folkräkningsspanningar									
Ber. ej kvart. cal. 10: 706/40									

Frankoteckensuppbörd				Poäng		Resträffningar m. m.
År	Belopp Kronor	År	Belopp Kronor	År	Antal	
1936	<u>1. 029</u>	1946	<u>2043</u> ^{lämnat} <u>24-</u>	1931	<u>102</u>	
1937	<u>1. 303</u>	1947	<u>1832</u>	1937	<u>118</u>	
1938	<u>1. 107</u>	1948	<u>2. 250</u>	1949	<u>171</u>	
1939	<u>1. 184</u>	1949	<u>3. 044</u>	1943	<u>272</u>	
1940	<u>1. 638</u>	1950		1946	<u>293</u>	
1941	<u>1. 538</u>	1951		1949		
1942	<u>1. 916</u>	1952		1952		
1943	<u>1. 868</u>	1953		1955		
1944	<u>1. 845</u>	1954				
1945	<u>2. 041</u>	1955	<u>drömt</u> <u>med. 8-</u>			
Tilläggsanslag						
Belopp						
Andelen						
<u>271 55 i tilläggsanslag under ledighet</u>						
<u>25-24 1/2 - 770 77-762 samt 2/6 -</u>						
<u>49 43 för mat 1/9 (21:40 ansen 1941)</u>						
<u>i 693644/43</u>						
Ärenden rörande poststationen						
Dnr i b.						
Angående						

Poststation: *Tjälkestad* P-nr. 0137 01 *Kristenaurstad 1* (S D) Karta nr

Öppnad den *1.4.1977* (Dnr / /); Tel. nr *Tjälkestad 50*; Ortsgrupp *2*

Skild från just den (Dnr / /); Transportväg m;

Poststationsföreståndare		Post den	Avtal fr. o. m.	Arbetstid i postverket	Uti vilken stads- eller ortskommun	Arbets- och post den
Namn	Titel					
<i>Ross, Lars Alfred</i>	<i>Handl. 2e. m. post.</i>	<i>20.4.78</i>	<i>1.12.79</i>	<i>17 julij 19.10.79 - 20.10.79</i>	<i>1.6.78, 1.4.79, 1.6.80, 1.6.81</i>	

Fr. o. m.	1.1.51	1.1.54	1.1.57	1.1.59	1.1.60	Fr. o. m.	1.1.51	1.1.52	1.1.54	1.1.57	1.1.60	1.1.61
Postklass	3	3	3	3	6	Erstatning per skvad	3	3	3	3	3	3
Besökspost	268	242	258	330		utskott	-	-	-	-	-	-
Tilläggspost	-	-	-	-	-	Linje	266	312				
Grundpost	176	178	177	165		Perk. förflyttad	-	-				
Postantal	444	420	435	707		Förskningsposteringar	5	5	5	10	10	10
Öppn. timmar	3	3	3	3		Postkast (poststämpling)	-	-	5	10	10	10

Biljetter (inkl. sedan):

Fr. o. m.	Till utskott	Pop. nr	Anm.

*) Inkl. skat. tillägg % *33*

Leikat: Anm. *1.1.77 re. utskott. 1.1.78 1.1.79 1.1.80 1.1.81 1.1.82 1.1.83 1.1.84 1.1.85 1.1.86 1.1.87 1.1.88 1.1.89 1.1.90 1.1.91 1.1.92 1.1.93 1.1.94 1.1.95 1.1.96 1.1.97 1.1.98 1.1.99 1.1.00*

Tjälkestad 1/5 68 P/B 5652/89

Uppbörd			Ärenden rörande poststationen		
År	Frankostekens- uppbörd kroner	Angifter för frankostekens- uppbörd m. m. kroner	År	Frankostekens- uppbörd kroner	Angifter för frankostekens- uppbörd m. m. kroner
1948	<i>22.50</i>		1958		
1949	<i>30.49</i>		1959		
1950	<i>2.842</i>		1960		
1951			1961		
1952			1962		
1953			1963		
1954			1964		
1955			1965		
1956			1966		
1957			1967		

Tilläggs kostnadsändringar

Dnr	Ärendesang	Belopp

Poststation: Fjälkestad P-nummer: 0137-39 Christiansstad 1 (S D) Karta nr: _____
 Öppnad den 1.4.1877 (Dnr _____); Tel. nr Fjälkestad 30; Öppnings 23
 Skuld från jyst den _____ (Dnr _____); Transportväg _____ m.: från 1.1.1877 till 1.1.1880 (1/2 mil till äldre best.)

Poststationsföreståndare		Född den	Avtal fr. o. til.	Annas anställning i postverket	Rätt till sjukavlöning	Avgång som post den
Namn	Titel					
<u>Doss, Lars Alfred</u>	<u>hans</u>	<u>20.4.98</u>	<u>1.10.29</u>	<u>1/2 postf. 19.10-30.11.29</u>	<u>36708/45</u>	<u>49</u>

Fr. o. til.	11.61	11.13		Fr. o. til.	11.61	11.13	
Postklass	<u>6/6</u>	<u>6</u>		Erättning per riksd	<u>44 277/60</u>	<u>44 277/60</u>	<u>66 66/62</u>
Rikspost	<u>550</u>	<u>519</u>		lik	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
Tilläggspost	-	-		allt rikspost	-	-	-
Grundpost	<u>165</u>	<u>145</u>		Län*)			
Potential	<u>715</u>	<u>654</u>		Perk. lönehyllad			
Öppn. timmar	<u>3</u>	<u>3</u>		Felaktiga öppningar	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>15</u>
Biljetter (inkl. andra)				Posttransporter (inkl. *)			
Fr. o. til.	Tid för skick	Pris kr	Ann.	Sabbstess. per sold	<u>40</u>	<u>55</u>	<u>55</u>
				Lokalt ställning			
				Ställningsställning			
				Telebeställning			
				*) löst. med. tillägg %			
Lokal:				Ann.			

Beviljad pension fr. 1/5.65
 Dnr: Palb 3552/14